

Elizabeth Magnusson
Biträdande kostchef

Riktlinjer för specialkost i förskola och skola

Dnr BUN19/65-422

Skollagen ställer krav på att skolmåltiderna ska vara näringsriktiga och kostnadsfria. Alla elever ska ha möjlighet att äta alternativ till den ordinarie menyn med hänsyn till Medicinska, Etiska eller Religiösa skäl (MER). När maten och ätandet är lustfyllt är det mer troligt att maten hamnar i magen och ger ork att leka och lära.

Offentliga måltider måste utformas på ett sätt som passar många eftersom alltför många speciallösningar kan vara resurskrävande. Syftet med riktlinjer för specialkost i förskola och skola är att tydliggöra vad som krävs för säker hantering av mat för barn och elever i Ekerö kommun. Kommungemensamma riktlinjer gör att alla berörda parter kan förhålla sig till samma rutiner kring specialkost.

Definition av specialkost

Specialkost är en anpassad kost till de barn och elever som av medicinska, etiska eller religiösa skäl (MER-kost) inte kan äta maten på ordinarie meny.

Med *medicinska skäl* avses allergier och födoämnesintoleranser. Hit räknas även psykiska eller fysiska funktionsnedsättningar. Gällande *etiska* och *religiösa* skäl avses religion och trosuppfattning.

På grund av ökad efterfrågan på vegetarisk kost erbjuds lakto-ovo-vegetarisk kost (innehållande mjölkprodukter och ägg) till den som önskar detta.

Kosthållningar som inte innefattas av medicinska, etiska eller religiösa skäl kommer inte att erbjudas specialkost.

Standardutbud

I skolor med fler än 100 elever erbjuds varje dag minst två varma rätter varav en är lakto-ovo vegetarisk. Till detta serveras även en salladsbuffé med minst fem olika grönsaksblandningar, hårt bröd med smörgåsmargarin samt mjölk eller vatten.

I mindre skolor och i förskolan serveras en varm rätt dagligen och minst tre olika grönsaksblandningar samt mjölk och vatten och till vissa maträtter även hårt eller mjukt bröd med smörgåsmargarin.

Rutiner för specialkost i skola och förskola

Anmälan om specialkost ska skrivas ut och lämnas till köksansvarig och/eller skolpersonal på förskolan/skolan inför varje nytt läsår.

Behovet av specialkost av *medicinska skäl* ska styrkas med ett intyg eller journalkopia från sjukvården med undantag för barn/elever som tål laktosreducerad kost med laktosfri mjölk. Ett nytt intyg krävs vid start i förskoleklass samt i början av årskurs 2, 4, 6 och 8. Vid celiaki krävs endast ett intyg vid start på ny enhet eftersom behovet av glutenfri kost inte förändras över tid.

För att kunna säkerställa att elever med behov av specialkost får rätt mat i matsalen, förvaras dokumentation såsom specialkostblankett i respektive kök. Även listor kan upprättas i respektive kök för att underlätta i det dagliga arbetet.

Vid psykiska eller fysiska funktionsvariationer bör vårdnadshavare samråda med skolans personal och kökspersonal för att tillsammans arbeta fram en bra lösning.

För den som inte äter kött erbjuds dagens lakto-ovo vegetariska alternativ, även för den som äter visst slags kött erbjuds dagens lakto-ovo vegetariska alternativ de tillfällen då de inte kan äta kött på ordinarie meny.

För den som är laktosintolerant erbjuds laktosreducerad kost som innehåller max 2g laktos per portion samt laktosfri mjölk som måltidsdryck. De flesta med laktosintolerans kan äta en liten mängd laktos i en måltid utan att uppleva symptom.

Specialkost till personal i skola och förskola följer samma riktlinjer som för elever och barn. Ansökan om specialkost samt eventuella medicinska intyg ska skickas in vid nyanställning eller då behov uppstår.